

Vlaanderen
is materiaalbewust

Uitvoeringsplan huishoudelijk afval en gelijkaardig bedrijfsafval

Commissie leefmilieu – 13 december 2016

Ann De Boeck, OVAM

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER

OVAM

Inhoudstafel

- **Context**
- **Globale doelstellingen**
- **Doelstelling restafval**
- **Ondersteuning op maat**
- **Taakverdeling publieke/private actoren**
- **Selectieve inzameling**
- **Eindverwerking**
- **Zwerfvuil**

Context

- **Demografische studie en de studie rond innovatieve inzamelsystemen => nood aan maatwerk**

Context

► Regeerakkoord 2014-2019:

- Lokale besturen erkend als eerste aanspreekpunt
- Vlaams beleid vormt kader : lokaal bestuur voert beleid
- Responsabiliseren en dereguleren

Globale doelstellingen

► Preventie

- Totale hoeveelheid huishoudelijk afval in 2022 = gemiddelde hoeveelheid in 2012, 2013 en 2014
- 502 kg/inw/jaar in 2022 tov 522 kg/inw/jaar

► Verdere ontkoppeling afvalproductie en consumptieniveau

Preventie en hergebruik

- ▶ **Deeleconomie**
- ▶ **Duurzaam aankoopbeleid**
 - Stimuleren afzetmarkt door expertise over materialen te verspreiden
 - Stimuleren gebruik gerecycleerd materiaal in bestekken + verbod op uitsluiten van gerecycleerd materiaal
 - Circulair aankopen verkennen en uitrollen
- ▶ **Materiaalketen luiers optimaliseren**
- ▶ **Evenementenbeleid**

Globale doelstellingen

► Hergebruik

→ **Doelstelling: 7 kg/inw hergebruik** (verkoop in de kringloopwinkels) tegen 2022 door de erkende kringloopcentra

× Versterken lokaal hergebruik: uitgaande van verschillen in hergebruik

× Hergebruik bij bedrijven stimuleren

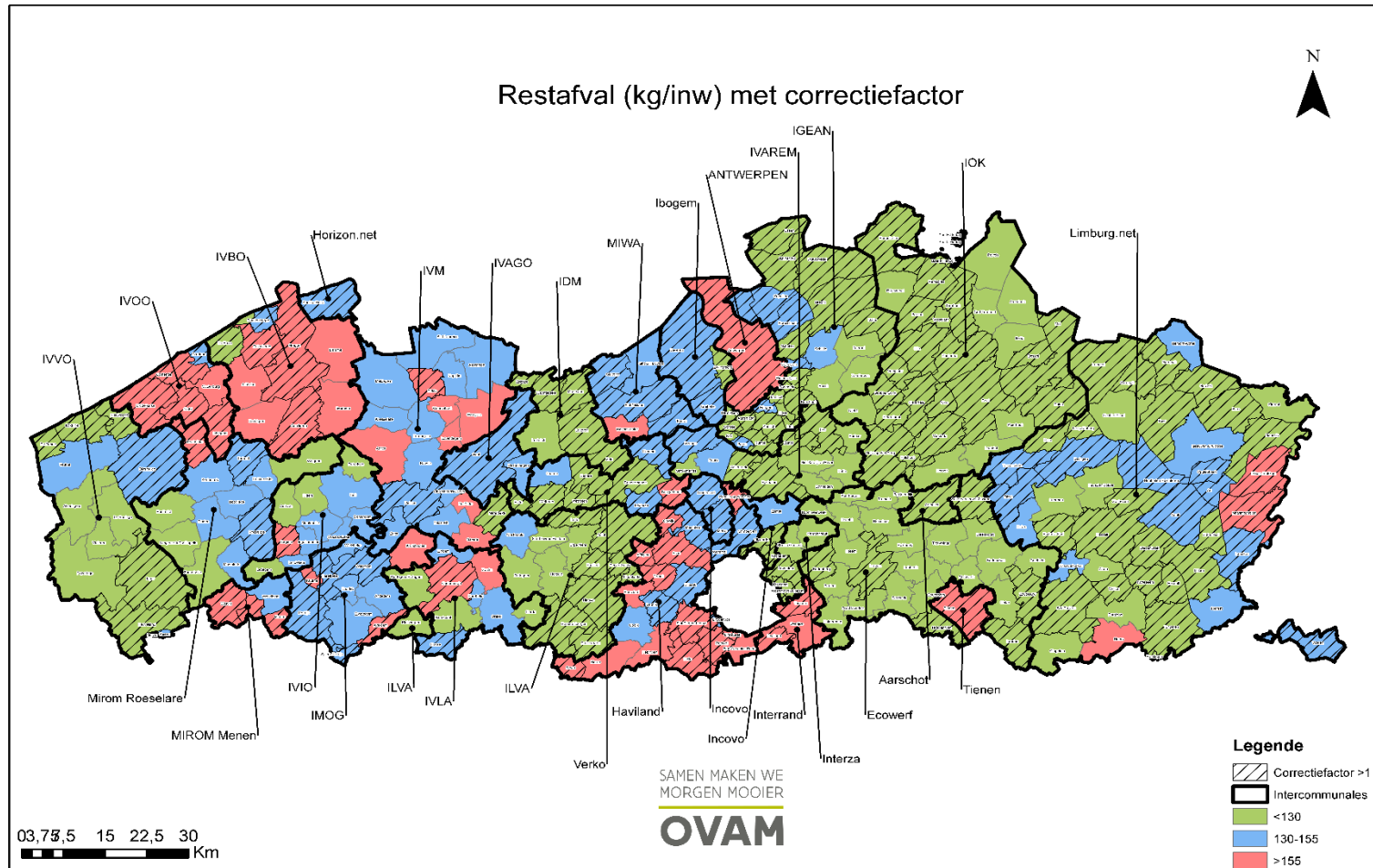
Globale doelstellingen

► Gelijkaardig bedrijfsrestafval

- 15% minder gelijkaardig bedrijfsrestafval tov 2013
- Relatief ten opzichte van de tewerkstelling in Vlaanderen

- Nulmeting : 881 616 ton

Huishoudelijk restafval: van één doelstelling naar maatwerk

Doelstelling huishoudelijk restafval

- ▶ **Sociaal-economische typologie van de gemeenten, ontwikkeld door Belfius-Bank**
 - gemeenten met vergelijkbare sociaal-economische kenmerken
 - 16 clusters
- ▶ **Correctie-factor: afgeschaft**
- ▶ **Vergelijkbaar bedrijfsafval: niet meer af te splitsen**

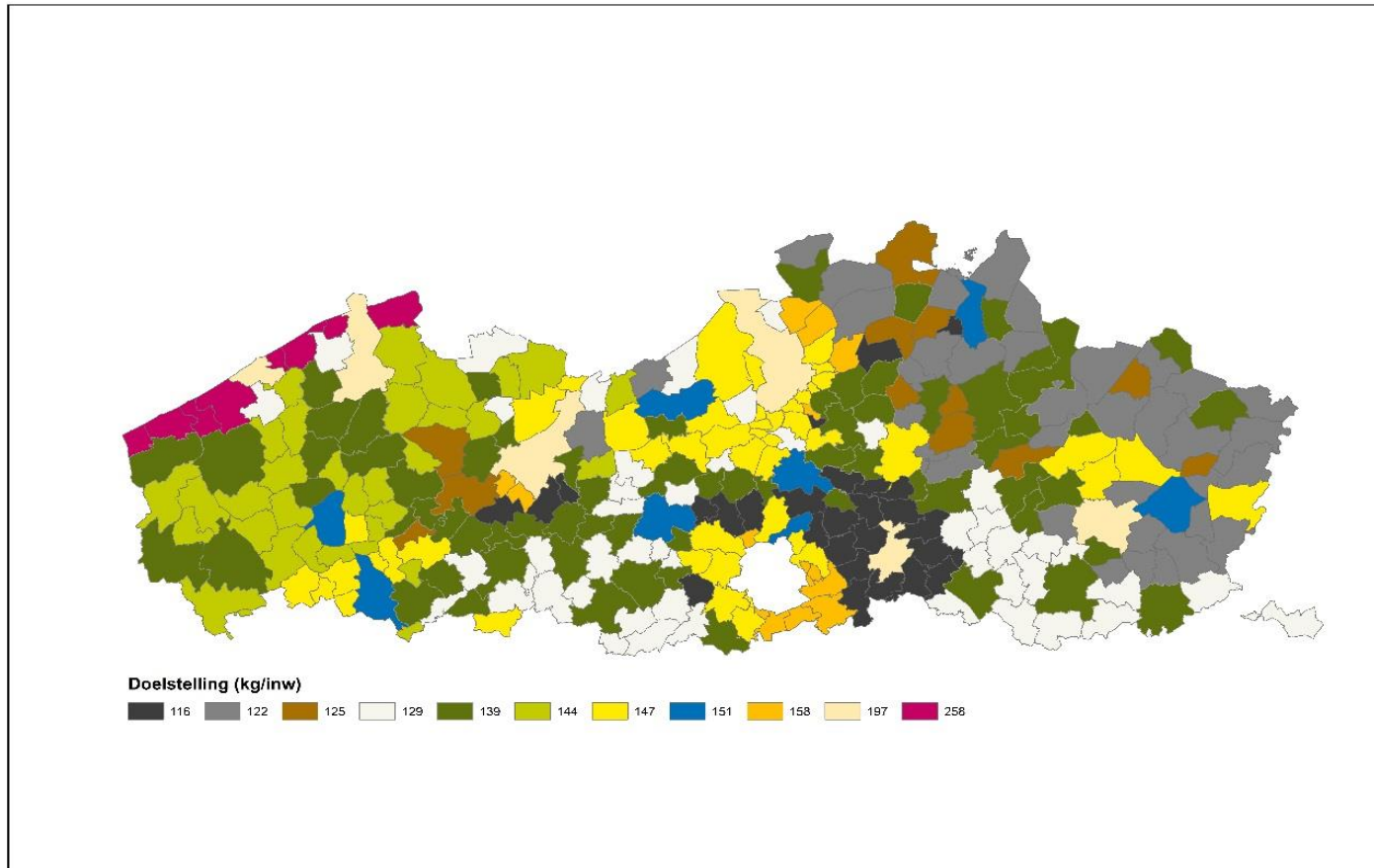
11 doelstellingen voor huishoudelijk restafval

Cluster	Gemiddelde mediaan 2012-2013-2014 (kg/inw)	Extra voor bedrijfsafval (kg/inw)	Som (kg/inw)	Nieuwe doelstelling (kg/inw)
Woongemeenten in de stadsrand	110,03	6,31	116	116
Woongemeenten in landelijke zones	133,68	7,10	141	139
Erg landelijke gemeenten met sterke vergrijzing	135,86	8,40	144	144
Landelijke en landbouwgemeenten met industriële activiteit	131,96	7,87	140	139
Middelgrote steden	128,74	10,10	139	139
Weinig verstedelijkte gemeenten met demografische achteruitgang	123,80	6,81	131	129
Sterk verstedelijkte gemeenten met lage inkomens	139,69	7,79	147	147
Steden en agglomeratiegemeenten met industriële activiteit	139,35	8,24	148	147
Kleine landbouwgemeenten	120,84	7,83	129	129
Agglomeratiegemeenten met tertiaire activiteit	140,52	8,10	149	147
Residentiële randgemeenten met hoge inkomens	150,43	7,13	158	158
Landelijke of verstedelijkte plattelandsgemeenten met sterke demografische groei	114,27	7,71	122	122
Verstedelijkte plattelandsgemeenten met industriële activiteit en demografische groei	116,60	8,34	125	125
Regionale steden	140,74	10,17	151	151
Grote en regionale steden	184,08	12,48	197	197
Kustgemeenten	239,65	18,44	258	258
Vlaanderen				141

Doelstelling huishoudelijk restafval

- ▶ **Belfius-indeling van 2007**
- ▶ **Bij actualisering Belfius-clusters =>**
 - Effect op doelstelling bekijken
 - Evaluatie van werken met clusters als basis voor doelstelling
- ▶ **Tot aan evaluatie=> doelstellingen richtinggevend**
 - Bij positieve evaluatie automatisch bindend

Doelstellingen huishoudelijk afval

Doelstelling huishoudelijk restafval

► Intercommunale doelstelling :

INTERCOMMUNALE/GEMEENTE	doelstelling per IC (kg/inw) tegen 2022
AARSCHOT	102
LIMBURG.net	126
ECOWERF	110
HAVILAND	141
I.V.L.A.	133
IBOGEM	143
IDM	127
IGEAN M&V	125
ILVA	121
IMOG	144
INCOVO	136
INTERRAND	158
INTERZA	124
IOK -afvalbeheer	96
ISVAG	197
IVAGO	193
IVAREM	136
IVBO	184
IVIO	142
IVM	136
IVOO	190
IVVO	164
KNOKKE-HEIST	258
MIROM MENEN	147
MIROM ROESELARE	144
MIWA	143
VERKO	134

Ondersteuning op maat

- **Visitaties voor minst scorende gemeenten**
- **Opzetten van lerende netwerken binnen een cluster**
- **Opmaak van een kustprogramma**
- **Samenwerkingsverbanden**

Taakverdeling

- ▶ **Huishoudelijk afval: regierol bij lokale besturen**
- ▶ **Toegevoegd: inzameling door scholen en verenigingen**
 - Mits voorafgaande goedkeuring door het lokale bestuur (rapportering)
 - Brengsysteem
 - Toezicht : lokale bestuur
 - Gekoppeld aan uitgebreide sensibilisering

Taakverdeling: bedrijfsafval

- ▶ **Vergelijkbaar bedrijfsafval: 3 restafvalzakken of 22,5 kg per tweewekelijkse inzameling**
- ▶ **Grenzen pmd en papier en karton moeten bij erkenning Fost Plus bekeken worden**
- ▶ **Gelijkaardig bedrijfsafval door lokale besturen:**
 - Inzameling enkel via een aparte bedrijfsentiteit
 - Verwerking aparte bedrijfsentiteit of aparte boekhouding
 - × OVAM controleert en rapporteert jaarlijks aan VR

Selectieve inzameling

Selectieve inzameling op maat

- ▶ **Huis aan huisinzameling kan vervangen worden door brengsysteem op korte afstand: gemeente kiest**
- ▶ **Recyclagepark: keuze tussen afstandsnorm en inwonersnorm**
 - Een van beide moet worden behaald
 - Permanente minirecyclageparken kunnen meegenomen worden in bepaling norm, tijdelijke niet
 - Openingsuren : minstens 1 avond per week plus zaterdag
- ▶ **Verbod inzameling huisvuil/gft op recyclagepark geschrapt**
- ▶ **Uitbouw minirecyclageparken**

Bijkomende sorteerinspanningen

- ▶ **Harde kunststoffen : via recyclagepark**
- ▶ **Verpakkingen:**
 - **Nieuwe erkenning Fost Plus :**
 - × verplichte inzameling restplastics
 - × Rapportage recyclagecijfers: evalueren en aanpassen
- ▶ **Verplichte inzameling kunststoffen (incl. EPS) bij bedrijven**
- ▶ **Meer selectieve inzameling textiel**
- ▶ **Voedselverlies bestrijden : -15 %**
- ▶ **Uitbreiding gft-afval met keukenafval**
- ▶ **Selectieve inzameling OBA bedrijven vanaf 2021**
- ▶ **Grof vuil: UPV voor matrassen in 2018 en meubelen**

Eindverwerking: verbranden

- ▶ **Balans aanbod-capaciteit (2015)**

- 2081 kton aanbod versus 2021 kton aan capaciteit

- ▶ **Vergunning voor nieuwe capaciteit ?**

- Gelet op huidige evenwicht: enkel bij afbouw bestaande capaciteit.

- × Beschikbare aanbod » beschikbare capaciteit

- × Nieuwe vergunning tot nieuwe capaciteit niet » beschikbare aanbod

- ▶ **Ontwikkelen van een lange termijnvisie eindverwerking**

- instrument voor ondersteuning afbouw

Eindverwerking: verbranden

► **Energieperformantie:**

- Verhoging energieperformantie
- BREF 'Waste incineration': als voorwaarden BREF bekend zijn
=> te bekijken welke voorwaarden worden opgelegd

► **Mobiliteit :**

- Nieuwe installaties op nieuwe site: vergunning enkel als ook bereikbaar via alternatieve vervoersmodi
- Bij elke hervergunning ecologische voetafdruk en mobiliteitsaspect mee te nemen

Eindverwerking: storten

- ▶ **Moratorium : geen bijkomende stortcapaciteit op nieuwe locaties**
- ▶ **Aanvragen voor uitbreiding : in functie van de beschikbare stortcapaciteit (per categorie)**

Zwerfvuil

- ▶ **Doelstelling : tegen 2022 neemt hoeveelheid zwerfvuil significant af**
 - Score netheidsindex voor 3 slechtste doelplaatsen (autostradeparking, stopplaatsen OV en afvalverzamel punten) : + 10%
 - × Andere doelplaatsen blijven gelijk
 - De totale hoeveelheid zwerfvuil daalt met 20 gewichtsprocent tov 2013 (17 500 ton in 2013 => 14.000 ton in 2022)
- ▶ **2018: eerste evaluatie op basis van concretisering opgenomen in operationeel plan zwerfvuil**

Zwerfvuil: stand van zaken

- ▶ **Sterk uitgebouwd netheidsnetwerk: team van 10 personen**
- ▶ **Gedeelde verantwoordelijkheid: burger, regionale overheid, lokale overheid, industrie en andere partners**
- ▶ **Coachingtrajecten:**
 - 57 gemeenten (individueel of via intercommunale)
 - × opstellen vuilnisbakkenplan, evaluatie veegplannen, training personeel, efficiënt handhaven, vrijwilligerswerking...
 - Afdeling Wegen en Verkeer, De Lijn, Waterwegen en Zeekanalens
 - × Samenwerkingsprotocol, opzetten projecten

Zwerfvuil: stand van zaken

- ▶ **Samenwerking met bedrijven, bv Pizzahut, Colruyt**
- ▶ **Handhaving:**
 - handhavingsweek West-Vlaanderen 18/9 tot 25/9
 - Uitrol naar 5 provincies in 2017
- ▶ **Innovatieve projecten**
 - Interza: anonieme doelplaatsen (camerabewaking, nudging)
 - Vlaams-Brabant : trage wegen

Vlaanderen
is materiaalbewust

Dank voor uw aandacht Zijn er nog vragen?

Vlaamse overheid
Openbare Vlaamse
Afvalstoffenmaatschappij
Stationsstraat 110
2800 Mechelen
T: 015 284 284
F: 015 203 275
www.ovam.be
info@ovam.be

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER

OVAM

